

Elektronické voľby už v roku 2006?

Na Slovensku sa testuje internetový hlasovací systém

Bratislava (hn/Marek Tettinger, SITA)

Účasť na voľbách na Slovensku pomaly klesá. Veľa na tom nezmení ani pripravovaná novela volebného zákona, skúsenosti z okolitých krajín s úbytkom občanov pri volebných urnách sú podobné. Novela zákona o parlamentných voľbách mala priblížiť voľby k občanom aj prostredníctvom rozdelenia krajiny na niekoľko volebných obvodov. Koalícia však od tejto ambície z politických dôvodov ustúpila. Novinkou by mala byť možnosť hlasovať zo zahraničia tzv. korešpondenčnou metódou. V súvislosti s uvedeným sa ponúka možnosť otvorenia verejnej diskusie o zavedení elektronického hlasovania do slovenskej legislatívy. „Vo väčšine krajín EÚ žijá už niekoľko rokov a za sebou má aj prvé konkrétne výsledky,“ povedal pre HN Milan Ištván výkonný riaditeľ občianskeho združenia Partnerstvá pre prosperitu (PPP).

Elektronická skúsenosť

Elektronické hlasovanie umožňuje legislatíva viacerých európskych krajín už dávno (Holandsko – 1965, Francúzsko – 1969, Belgicko – 1994). V praxi sa zväčša využívajú elektronické hlasovacie zariadenia v klasických volebných miestnostiach pod dohľadom volebnej komisie. Vo švajčiarsku na miestnej úrovni testovali e-voľby pri ktorých mal každý volič preukaz, ktorý mu umožnil vybrať si okrem klasického spôsobu voľby (hlasovanie do urny alebo korešpondenčne) aj hlasovanie cez internet. Podľa Martiny Okruhlicovej z Odboru analýz a vzdelávania Kancelárie NR SR zatiaľ jedinýkrát bolo hlasovanie cez internet oficiálne a záväzne vykonané v primárnych voľbách prezidentského kandidáta Demokratickej strany v štáte Arizona v roku 2000. Ďalšou možnosťou e-voľieb testovanou v iných krajinách je hlasovanie v tzv. volebných kioskoch s využitím identifikačnej čipovej karty občana. „Dosiahlo sa tým najmä rýchlejšie spracovanie volebných výsledkov,“ poznamenal Ištván.

Slovenské lastovičky

Demokratická strana sa začiatkom roka pochválila prvými elektronickými voľbami na Slovensku, keď týmto spôsobom si delegáti snemu zvolili nové vedenie. Zaujímavý projekt podstatne väčšieho rozsahu s názvom e-vote majú rozpracovaný v Košickom samosprávnom kraji. Pod hlavičkou 5. rámcového programu EÚ sa tu testuje Internetový hlasovací systém. Do medzinárodného projektu je zapojené aj Grécko (server a programátori), Nemecko (zodpovedá za kvalitu na základe certifikátov), Dánsko (zabezpečilo ochranu dát šifrovacím a komunikačným systémom). Podľa účastníka projektu Františka Kohányiho systém ponúka mestám a obciam eGovernment aplikácie, prioritne na rozvoj a budovanie miestnej demokracie. Podľa predsedníčky Komisie NR SR pre informatizáciu spoločnosti poslankyne Beáty Brestenskej by sa Slovensko malo pokúsiť, aby elektronické hlasovanie bolo možné už pri najbližších parlamentných voľbách v roku 2006. „Odkúšať by sa to mohlo vo veľkých mestách napríklad pri komunálnych voľbách,“ poznamenala pre časom